JANUARY
Makugihon

FEBRUARY
Mahigugmaon

MARCH
Matinabangon

APRIL
Matinahuron

MAY
Mahapsay og Malimpyo

JUNE
Maabtik og Musunod sa Insaktong Oras

JULY
Maantigo og Maabilidad

AUGUST
Maginhunahunaon para sa Uban

SEPTEMBER
Madaginoton

OCTOBER
Matinud-anon

NOVEMBER
Masaligan

DECEMBER
Maalamponon

Republic of the Philippines
Department of Education
Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

4

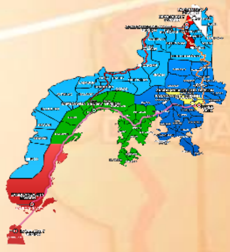

Zest for Progress
Zeal of Partnership

Araling Panlipunan

Ikatlong Markahan – Modyul 8: Pagpapahalaga sa Bahaging Ginagampanan ng Pamahalaan

Pangalan ng Mag-aaral: ______________________________

Baitang at Pangkat: ______________________________

Pangalan ng Paaralan: ______________________________

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Nancy A. Endrina
Ma. Sagrario C. Pareňo

Editor: Nelvin S. Jimenez
Helen P. Calla
Katherine S. Suarin

Tagasuri: Nelvin S. Jimenez
Helen P. Calla
Katherine S. Suarin

Tagaguhit/Tagakuha ng Larawan: Inocencio S. Carreon Jr.

Tagalapat: Ma. Sagrario C. Pareňo

Tagapamahala: Majarani M. Jacinto, EdD, CESO VI
OIC, Schools Division Superintendent

Visminda Q. Valde, EdD
OIC, Assistant Schools Division Superintendent

Raymond M. Salvador, EdD, CESE
OIC, Assistant Schools Division Superintendent

Juliet A. Magallanes, EdD
CID Chief

Florencio R. Caballero, DTE
EPS - LRMDS

Alma L. Carbonilla, EdD
EPS – Araling Panlipunan

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul. Nakasaad dito ang kumptensiya na tatalakayin at hihimayin sa aralin ng linggo na ito.

Pagkatapos mong mapag-aralan ang modyul na ito, inaasahang ikaw ay:

- Nakapagbibigay -halaga sa mga bahaging ginagampanan ng pamahalaan.

Balikan

Panuto: Bilugan ang titik ng tamang sagot.

1. Anong ahensya ng pamahalaan ang nangangalaga sa kapakanan ng mga kabataan?
    - A. Kagawaran ng Edukasyon
    - B. Kagawaran ng Industriya at Kalakalan
    - C. Kagawaran ng Tanggulang Pambansa
    - D. Kagawaran ng Panlipunang Paglilingkod at Pagpapaunlad
2. Ito ay programa ng pamahalaan sa mga komunidad kung saan naglalagay ang pamahalaan ng mga tindahan ng mga murang gamot
    - A. Botika Mercury
    - B. Botika ng Barangay
    - C. Botika ng Bayan
    - D. Botika ng Hospital
3. Sino ang magtatanggol sa soberenya at teritoryo ng Pilipinas mula sa mga nais mananakop nito?
    - A. Pambansang Pulisya ng Pilipinas (PNP)
    - B. Sandatahang Lakas ng Pilipinas (AFP)
    - C. Citizen Armed Force Geographical Unit (CAFGU)
    - D. Department of Environment and Natural Resources (DENR)
4. Anong ahensya ng pamahalaan ang nangunguna sa kapakanang pangkalusugan ng mga mamamayan ng bansa?
    - A. Kagawaran ng Enerhiya
    - B. Kagawaran ng Pangkalusugan
    - C. Kagawaran ng Tanggulang Pambansa
    - D. Kagawaran ng Panlipunang Paglilingkod at Pagpapaunlad
5. Alin sa sumusunod ang ***hindi*** programang pang imprastura ng bansa?
    - A. Pagpapalit ng mga bagong tren
    - B. Pagsasaayos ng mga kalsada
    - C. Pagbubuo ng mga daluyan ng tubig
    - D. Pagbibigay ng mga buto ng palay sa mga magsasaka

6. Ito ay programa ng pamahalaan na nagbibigay ng panustos sa mga gastusin sa ospital at libreng siguro sa mga pasyente.

    A. Philippine Health Insurance Corporation (Philhealth)
    B. Arm Forces of the Phillipines Savings and Loan Associatiom (AFPSLAI)
    C. Government service Insurance System (GSIS)
    D. Social Security Service (SSS)

7. Ito ay programa ng pamahalaan sa pamamagitan ng pamamahagi ng salapi kapalit ang pag-aaral nila at mapabuti ang kalusugan sa may edad 0 hanggang 18.

    A. Pantawid,Pamilyang Pilipino Program (4Ps)
    B. Komprehensibong Repormang Pansakahan (CARP)
    C. Reporma sa Lupa
    D. Kagawaran ng Repormang Pansakahan

8. Ang kaagapay ng local na pamahalaan sa pagsugpo ng krimen at paghuli sa mga taong lumalabag sa mga batas at patakaran.

    A. Lupon ng Barangay
    B. Barangay Kagawad
    C. Sandatahang Lakas ng Pilipinas (AFP)
    D. Pambansang Pulisya ng Pilipinas (PNP)

9. Ang presidente ng Pilipinas na nagtatag ng programang "Build,Build, Build" ay si ______.

    A. Fidel V. Ramos
    B. Cory C. Aquino
    C. Rodrigo R. Duterte
    D. Benigno Aquino III

10. Ang programa ng Kagawaran ng Edukasyon na naglalayong matulungan sa pagpapatuloy sa pag-aaral ang mga Out of school Youth,mga manggagawa,o mga hindi nakapasok sa paaralan.

A. Alternative Learning System (ALS)
B. Bright Minds Read
C. Child Friendly School System
D. Every Child a Reader Program

Aralin 8	Mga bahaging Ginagampanan ng Pamahalaan

Tuklasin

Mga Mahahalagang Ginagampanan ng Pamahalaan:

- Ang kagawaran ng Kaalusugan ang pangunahing ahensiya ng pamahalaan na namamahala sa mga serbisyong pangkalusugan para sa mamamayan.
- Ilan sa mga serbisyong pangkalusugan ng pamahalaan ang pagbabakuna,pagbibigay ng libreng gamut,libreng pagpapaospital at benepisyo ng Philhealth
- Maaaring pumunta sa mga sentrong pangkalusugan (health center) sa inyong pamayanan para sa mga pangangailangang medical
- Tungkulin ng pamahalaan na pangalagaan ang kapakanan ng mamamayan sa larangan ng edukasyon
- May itinataguyod na mga programa sa edukasyon ang pamahalaan na naglalayong maitaguyod ang kapakanang pang- edukasyon ng mamamayan.

- Ang K-12 Basic Education Program ay isang programang naglalayong makamit ng bawat mag-aaral ang mga kasanayang kailangan niya sa pag-aaral,pagpasok sa kolehiyo,at pag-eempleyo o pagiging entreprenyur.
- Karapatan ng bawat Pilipino na mamuhay nang mapayapa at ligtas sa komunidad na kaniyang kinabibilangan
- Tungkulin din ng bawat mamamayan na panatilihing mapayapa at ligtas ang komunidad na kaniyang kinabibilangan.
- May mga ahensiya ng pamahalaan na tumutulong sa pagpapanatili ng kaligtasan ,katahimikan, at kaayusan ng bansa , lalawigan, bayan at barangay gaya ng Hukbong Sandatahan,Pambansang Pulisya ng Pilipinas at mga local na pamahalaan.
- Ang layuning pang-ekonomiya na nakasaad sa Saligang Batas ay binuo upang maging tiyak at maayos ang kalagayan ng ekonomiya ng bansa.
- May mga patakaran na nagsisilbing gabay sa pagtataguyod ng mga programang pangkaunlaran gaya ng pangangalaga sa mga likas na yaman,mga Negosyo, at mga pasilidad.
- Ang programang pang-impraestruktura ay isa sa mga paglilingkod na ginagawa ng pamahalaan.
- Tinutugunan ng pamahalaan sa pamamagitan ng mga ahensiya nito ang mga pangangailangan ng mamamayan gaya ng kalsada,paaralan,tulay at Sistema ng komunikasyon.

Suriin

Panuto: Tingnan ang bawat larawan na makikita sa ibaba at isulat sa patlang ang(√) kung ang larawan ay nagpapakita ng kahalagahan sa lipunan(X) kung hindi.

1.________

4. ________

2.________

5. ________

3._______

6.__________

7.__________

Pagyamanin

Gawain A

Panuto: Isulat sa patlang ang **TAMA** kung ang pahayag ay wasto at **MALI** kung hindi.

________ 1. Ang pamahalaan ang nagbalangkas ng ibat-ibang programa para sa kaunlaran ng bansa.

________ 2. Ang bawat mamamayan ay bahagi sa pag-unlad ng isang komunidad.

________3. Walang ginawa ang pamahalaan sa larangan ng edukasyon.

_______4. Ang pagpapagawa ng imprastraktura ay isa sa bahaging ginagampanan ng pamahalaan.

_______5. Ang pamahalaan ay nagtatalaga ng mga sandatahang lakas para maipagtanggol ang ating teritoryo o soberanya ng Pilipinas.

Gawain B

Panuto: Isulat ang mga ahensiya ng pamahalaan.

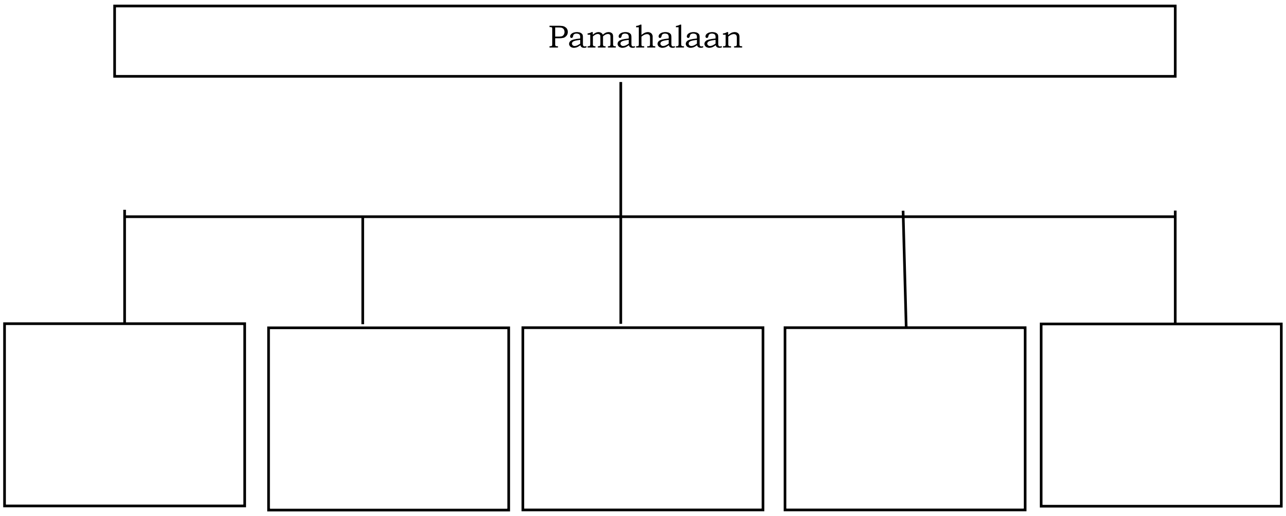

Gawain

Panuto: Sagutin at ipaliwanag ang sumusunod na mga katanungan. Isulat ang sagot sa ibaba ng bawat tanong. Gawing gabay ang rubriks sa pagsagot upang makuha mo ang mataas na puntos.

RUBRIK SA PAGPAPALIWANAG

Pamantayan	Deskripsyon
Napakahusay (10)	Tumpak at napakalinaw ng sagot sa tanong na ibinigay.
Katamtaman (5)	May kalinawan ang sagot, ngunit may ilang punto na nalilihis sa tanong na ibinigay.
Di-gaanong Maayos (3)	Lumihis ang kasagutan sa tanong na ibinigay.

1. Paano nakatutulong ang pamahalaan sa larangan ng Pangkalusugan sa bansa?

Sagot:____

____

2. Anu-ano ang mga bahaging ginagampanan ng pamahalaan sa Programang Pangkapayapaan?

Sagot:

____

____

3. Ano ang benepisyong makukuha mula sa National Health Insurance Program ng Kagawaran ng Kalusugan?

Sagot:

____

____

4. Ano ang kaugnayan ng impraestraktura sa pagpapaunlad ng bansa?

Sagot:

____

____

5. Bilang bata na nag-aaral sa ikaapat na taon nakakatulong ba ang programang pang edukasyon ng pamahalaan sa iyo? Bakit?

Sagot:

____

____

Isaisip

1. Anong pagpapahalaga ang ginagampanan ng pamahalaan para sa mamamayan?

____

2. Sa palagay mo, nakatulong ba sa bayan ang mga ginagampanan ng pamahalaan? Bakit?

____

Tayahin

Panuto: Bilugan ang titik ng tamang sagot.

1. Ano ang ahensya ng pamahalaan ang nagpapatupad ng mga programang pang-impraestruktura?
   A. Kagawaran ng Pangkalusugan
   B. Kagawaran ng Edukasyon
   C. Kagawaran ng Pangkapayapaan
   D. Kagawaran ng Gawain at Lansangan Bayan(DPWH)

2. Ang lahat na nabanggit ay naglalarawan sa maunlad na bansa ***maliban*** sa isa?
   A. Nagbibigay ng libreng binhi para sa mga magsasaka
   B. Lahat ng mamayan ay nakatanggap sa Pantawid Program.
   C. Nagkaroon ng ispaltong daanan ang bawat barangay.
   D. Naging produktibo ang komunidad.

3. Ano ang ***hindi*** kaugnayan ng ekonomiya sa pag- unlad ng bansa?
   A. Umangat ang mga sahod ng mga empleyado.
   B. Nagkaroon ng trabaho ang mga mamamayan.
   C. Nagkaroon ng maraming proyekto sa buong lipunan.
   D. Maraming mga bata ang hindi nakapasok sa paaralan.

4. Ito ay isang pangkabuhayan ng isang bansa.
   A. Impraestruktura
   B. Ekonomiya
   C. Kalusugan
   D. Edukasyon

5. Anong programa ang ipinatutupad ng pamahalaan upang mapaibsan ang suliranin sa kagubatan?
   A. Reforestation o pagtatanim muli
   B. Putulin lahat ang mga puno
   C. Pagtotroso
   D. Kaingin

6. Anong ahensiya ng pamahalaan na naglalayong Proteksiyunan ang yamang tubig?
   A. DENR
   B. DPWH
   C. DepEd
   D. DOH

7. Ano ang mga layunin ng pamahalaan na nakasaad sa Saligang Batas sa pagtataguyod ng ekonomiya ng bansa?
   A. Paghihikayat ng mga pribadong negosyo.
   B. Pagpapaunlad ng linkurang bayan
   C. Pagpapaunlad ng yamang tubig
   D. Pangangalaga sa kagubatan

8. Ano ang kaugnayan ng pamahalaan sa pagpapaunlad sa larangan ng edukasyon?
   A. Pagbibigay panukala upang matugunan ang mga pangangailangan sa pagkatuto ng mga mamayan.
   B. Pinapanatili ang kapayapaan sa komunidad
   C. Nagbibigay tulong sa mga mag-aaral.

D. Nagpapalago ng negosyo.

9. Alin ang halimbawa ng proyektong pang impraestruktura?
   A. Pagtatanim ng bagong puno o reforestation
   B. Paghihikayat ang mga pribadong negosyante.
   C. Gumawa ng mga aklat
   D. Pagpaggawa ng tulay

10. Nahinto sa pag-aaral ang iyong ate. Natutunan mo sa paaralan na may programa sa edukasyon ang pamahalaan para sa nahinto sa pag-aaral. Ano ang iyong gagawin?
    A. Alamin sa guro kung kanino magtatanong dahil alam mong interesado ang iyong ate.
    B. Hindi na sasabihin sa ate tutal namamasukan na siya sa karinderya.
    C. Hayaan na lamang ang iyong ate dahil matanda na siya.
    D. Hindi na lang papansinin dahil magastos ito.

Karagdagang Gawain

Panuto: Ibigay ang detalyeng hiningi sa bawat kolum.Sundin ang ibinigay na halimbawa.

Ahensiya ng Pamahalaan	Proyekto	Paglilingkod
Halimbawa: Department of Education (DepEd)	Mga aklat, paaralan at paggawa ng upuan	Nakapag-aral ang lahat na mga kabataan

Ahensiya ng Pamahalaan	Proyekto	Paglilingkod

Susi sa Pagwawasto

GAWAIN

mga sagot ay magdedepende sa mga bata

TAYAHIN

1. D	7. A
2. B	8. A
3.D	9. D
4.B	10. A
5.A	
6.A	

KARAGDAGANG GAWAIN

mga sagot ay magdedepende sa mga bata

PAGYAMANIN

A.

1. TAMA

2.TAMA

3.MALI

4.TAMA

5.TAMA

B. nagdepende sa bata

SURIIN

1. /
2. X
3. /
4. /
5. X
6. x

BALIKAN

1. A
2. B
3. B
4. B
5. D
6. A
7. A
8. D
9. C
10. A

Sanggunian

AralingPanlipunan4.Kagamitan ng Mag-aaral.Unang Edisyon 2015

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs, Bicolanos,
Cebuanos, Ilocanos, Subanons, Boholanos,
Ilongos,
All of them are proud and true
Region IX our Eden Land

Region IX
Our..
Eden...
Land...

The Footprints Prayer

One night I had a dream. I dreamed that I was walking along the beach with the LORD.

In the beach, there were two (2) sets of footprints – one belong to me and the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I noticed only one set of footprints.

"And I ask the LORD. Why? Why? Why did you leave me when I am sad and helpless?"

And the LORD replied "My son, My son, I have never left you. There was only one (1) set of footprints in the sand, because it was then that I CARRIED YOU!

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.

Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.